

Večernik

Leto III. (X.), štev. 97

Maribor, ponedeljek 29. aprila 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prašerna ulica št. 4

Ob meji ustreljena komunista

NEKDANJI KOMUNISTIČNI POSLANEC HECIMOVIC IN KLJUČAVNIČAR DJAKOVIC IZ ZAGREBA. — SKRITE ZALOGHE KOMUNISTIČNE PROPAGANDNE LITERATURE. — NOVE ARETACIJE.

(Glej tudi poročilo na drugi strani.)

„Juriš! Napred!“

To so bile zadnje besede, izgovorjene že v agoniji, velikega vojvode Stepe Stepanovića, ki je v soboto ponoči preminul po dolgi borbi s smrtjo v starosti 73 let v Čačku, v svoji toliko ljubljani domovini Srbiji. Kakor blisk se je raznesla vest o njegovi smrti širom države. Povsod, zlasti pa v Srbiji, je nastala globoka narodna žalost. Čačak pa se nervozno pripravlja na pogreb svojega vojvode Stepe, ki se bo izvršil jutri 30. t. m. na državne stroške, in ob udeležbi tisočev in tisočev gostov iz vseh strani države. Pogrebu bodo prisostvovali po naročilu ministra vojne celi oddelki vojske, zlasti pa neštete deputacije iz Bosne, kjer imajo vojvodo Stepo v najlepšem spominu. Zakaj on je bil, ki je koncem vojne na čelu srbske vojske vkorakal v Sarajevo in tam končal svojo vojaško službo kot komandant armije.

Z vojvodo Stepo je preminul za pokojnim Jovanom Skerličem najtipičnejši predstavnik one generacije v Srbiji, ki si je zapisala na svoj prapor borbo za ideal jugoslovenske nacije, tipični jugoslovenski idealist, ki je združeval v sebi lastnosti izredno sposobnega vojaka, silno ljubezen do svoje domovine in do vsega jugoslovenskega naroda, pa tudi neskončno dobroto človeka.

Svoje vojaške sposobnosti je pokazal ponovno v svoji vojaški karieri, saj je iz gojenca vojne akademije, kjer je moral l. 1877. in 1878. študije prekiniti in se udeleževati bojev v srbsko-turški vojni, postal oficir, se kasneje udeležil srbsko-bolgarske vojne leta 1885., bil l. 1889. preveden v generalni štab, postal l. 1907. general, bil leta 1908. prvič in pozneje do leta 1912. drugič minister vojne. Posebno se je proslavil v balkanski vojni. Leta 1914. je vodil mobilizacijo in koncentracijo srbske vojske, prevzel nato komando druge armije in po slavni zmagi na Ceru 20. avgusta 1914 postal vojvoda.

Kasneje je slavno sodeloval na proboju solunske fronte in kot zmagovalec vkorakal v Sarajevo. Značilno je, da je še v zadnjih vzdihljajih svojega življenja, v borbi s smrtjo, stal še vedno v duhu sredi srbskih vojakov in jim komandiral juriš.

Vkljub svoji vojaški naturi pa je bil pokojni vojvoda Stepa tudi velik človekoljub. Svoje vojake je ljubil kot oče in je kot tak skrbel za nje. Ne prestanto je bil med njimi, v rovih, streških jarkih, pregledoval je, ali je hrana v redu (in strogo kaznoval vsako pomanjkljivost, zlasti v tem pogledu), ali je skrbel za ranjence itd. Radi tega je pa tudi užival med vojaki neomejeno zaupanje, in očividci pripovedujejo, kako so se v najhujših trenutkih vojakom zjasnili obrazi, če je stopil med nje. Evo ga! Vojvoda je tu! — je šel šepet od ust do ust — in kakor v ekstazi so sledili njegovim poveljem.

Z vojvodo Stepo pa je preminul iz naše srede predvsem vzor jugosloven-

skoga idealista. Kot oficir je že pred vojno sodeloval v Narodni Odbrani, ki je pripravljala tla za osvobodjenje in ujedinjenje cele jugoslovenske nacije, za ustvarjenje jugoslovenskih idealov. Z izidom vojne in z ustanovitvijo kraljevine SHS je na zunaj pač ta ideal postal realnost, ne pa tudi na znotraj. Narodna Odbrana si je nadelala nalog, da delo v tej smeri nadaljuje. Toda zdelo se je, da grozi razpad te

GRADEC, 29. aprila. Obmejni dogodek, čegar žrtev sta postala dva komunistična agitatorja, se je pripetil približno poldrugo uro od Lučan, v neposredni bližini Sv. Duha na Ostrom vrhu in sicer na sledeči način: Bivši komunistični poslanec Hecimović, izvoljen v Bos. Brodu, in ključavničarski pomočnik Djaković, sta bila že dalje časa radi komunistične propagande v zagrebških zaporih. Med preiskavo sta izjavila oba, da so na jugoslovansko-avstrijski meji skrite velike množine nezakonite literature. Povedala sta dalje, da sta pripravljena sodelovati pri iskanju tega propagandnega materiala. Sodišče je nato odredilo, da naj se oba eskortirata v Maribor in odtam na mejo, da rekažeta, kje je material.

V petek popoldne sta bila od dveh orožnikov in enega detektiva prepeljana na mejo, kjer sta spočetka v resnici izkopala dve precej veliki vreči komunistične literature. Ker se je okrog 6. zvečer že pričelo mračiti, je hotela eskorta jetnika prepeljati nazaj v Maribor. Toda ta dva sta izjavila, da vesta še za en prostor, kjer je zakopano še več materiala. Eskortu ju je nato takoj odvedla na kraj, ki sta ga označila. Pot je peljala vedno bolj proti meji v neki gozd. Ko so prispeli tjakaj, sta oba skočila in zbežala v smeri proti Avstriji. Ker na ponovne klice orožnikov nista hotela ostati, so ti oddali več strelcev. Orožniki so nato preiskali teren, vendar pa radi nastopivše teme niso mogli ničesar najti.

Vrnili so se nato v Maribor in javili dogodek svojim predstojnikom. Naslednjega dne so našli trupli v gozdu in sicer ravno na meji, tako da so bile noge ustreljenih v Avstriji, trupli pa na jugoslovanskih tleh.

GRADEC, 29. aprila. O dogodku pri Lučanah se doznava še sledeče podrobnosti. Jugoslovanska orožniška eskorta je prispela z obema uklenjenima komunistoma na mejo v petek popoldne. Najprej je bila izvršena hišna preiskava pri posestniku Šerlerju, ki stanuje 50 metrov od avstrijske meje. Tamkaj so zaplenili velike množine komunistične literature. Iz dveh orožnikov in enega detektiva obstoječa eskorta je odšla nato s Hecimovićem in Djakovićem preko nekega pobočja k nekemu jarku. Kmalu nato, okoli 18. ure, je počilo več strelcev. V nedeljo dopoldne je našel pastir avstrijskega posestnika Meslinko, čegar živlina se je zatekla do gozda ob meji, trupli obeh komunistov in se je takoj vrnil v Lučane, da naznani, kaj je videl. Avstrijski orožniki so odhiteli takoj na mejo, a so že našli pri truplih jugoslovanske finančne organe. Ugotovljeno je bilo, da je eden izmed mrtvecev nekdanji skupščinski poslanec Hecimović, drugi pa 40letni ključavničar Gjuro Djaković, oba iz Zagreba. Oba sta imela smrtonosne strele v srce. V zvezi s to preiskavo so bile izvršene pri Sv. Duhu štiri nadaljne aretacije. Z ozirom na preiskavo na oblasti drže njih imena v tajnosti.

Stroge odredbe za 1. maj v Zagrebu

ZAGREB, 29. aprila. Policijski ravnatelj dr. Bedeković je izdal na zagrebško prebivalstvo proglaš, v katerem opozarja, da je vsaka proslava 1. maja prepovedana. Prebivalstvo se zato poziva, naj se 1. maja ne vmešava v uposlovanje policije, da pri morebitni uporabi orožja ne pride do nedolžnih žrtev.

Ulada na pogrebu vojvode

BEOGRAD, 29. aprila. Pogrebni svečanostim v Čačku bodo imenom vlade prisostvovali: vojni minister general Hadžić, ministri Kumanudi, dr. Korošec, dr. Frangeš in dr. Drinković.

Dr. Spaho v Carigradu

CARIGRAD, 29. aprila. Bivši skupščinski poslanec dr. Mehmed Spaho

zasluzne organizacije. Takrat so pozvali vojvodo Stepo, naj prevzame dosmrtno predsedstvo Narodne Odbrane. On je to storil in z modro besedo ter odločnostjo jo je vodil do svoje smrti po potih obrambe in utrjevanja državnega in narodnega edinstva.

je prispel danes semkaj. Novinarjem je odklonil vsako izjavo o sedanjem položaju v Jugoslaviji.

Socialistična vlada na Danskem

KOPENHAGEN, 29. aprila. Vladna kriza je končana. Kabinet je sestavljen iz socialistov in radikalne levice. Ministrski predsednik je Stauning, ki je znan po svojem predlogu za popolno razorožitev Danske. Socialisti imajo 9, radikali 3 mandate. Zunanji minister je Munk.

Tragedija bede.

V Budimpešti se je v ponedeljek ustrelil zdravnik bolniške blagajne, dr. Nogrady. Njegovi dohodki so bili tako majhni, da v zadnjem času ni mogel več vzdrževati niti svoje rodbine. Zašel je že v take stiske, da je moral od svojega trisobnega stanovanja oddati dve sobi. Beda mu je končno potisnila v roke smrtonosno orožje.

Slava velikemu vojvodi, človekoljubu in Jugoslovenu!

Ali ni krize „Ljudske univerze“

Iz krogov Ljudske univerze smo prejeli:

Prav hvaležni smo g. dr. P. St. za pozornost, ki jo je izkazal s svojim članom naši instituciji, zlasti še za tople besede, s katerimi izreka našemu delovanju priznanje. Vse prav — a življenja nam ne da! Vprašanjem, ki tangirajo naš obstoj — žal g. člankar ni šel do dna. Zaradi tega presoja naš položaj preveč optimistično. Saj prihaja koncem koncev do zaključka: si boste znali že sami pomagati! — Pomagali smo si res sami — dokler je bilo to odvisno od naših moči — a sedaj so zunanje sile ustvarile položaj, ki ogroža obstoj Ljudske univerze v največji meri.

Zakaj se g. dr. St. ni temeljiteje pobavil s temi nam nasprotnimi zunanji silami? Ali je mnenja, da mora ostojeati podobna kulturna institucija, ki naj prekrbi dobro duševno hrano širokim plastem naroda — brez subvencije? Če misli, da nam je neobhodna — kdo pač je poklican v prvi vrsti, da nam jo nudi? Ali je naše delo manj pomembno in potrebno mestnemu prebivalstvu, kot onih društev, ki so letos dobili subvencijo? Ali je tudi tem društvom eksistenca v večji meri ogrožena kot nam, ki smo deložirani in se moramo preseliti v drugo drago dvorano — kar bo potrojilo naš že dosednji deficit in nas mora v najkrajšem času ubiti! Ali se g. dr. St. zaveda, da leži edina rešitev za nas, da se suspendira ali sklep radi subvencije, ali deložacije? Pa četudi bi se nam zopet prepustili dosednji prostori — vendar brez subvencije vkljub temu ne bi mogli izhajati? Če bi dobili dober odgovor na ta vprašanja — potem bi prišli vsaj teoretsko prav blizu k rešitvi!

Kar se pa tiče prostorov samih, smo vedno iskali edino pravilno rešitev — v samostojnih, primerno urejenih prostorih. Ni naša krivda, da jih nismo dobili. Mislimo na Apolo-kino, ki sta ga dobila v najem privatnika — in katerima bi mi sedaj morali plačati ne le kurjavo in razsvetljavo — temveč tudi najemnino. Privatno podjetje seveda ne more drugače. Radi potrebne preureditve smo precej istega mnenja z g. piscem.

Pobrigali smo se tudi za druge dvorane. Predrage so nam — ali pa niso zadostno neutralna tla. Zdi se nam tudi, da bi bilo zelo umestno, da ostanemo v našem »Kulturnem domu«.

Pripomnili bi še eno. Apolo-kino nikdar ne bo primeren za muzikalične prireditve. Mi smo prirejali glasbene večere večinoma v čitalnici, včasih v velikih kazinskih dvorani. Z odvzetjem čitalnice pa postane neuporabna tudi velika kazinska dvorana, ker se ne more napraviti po zimi vhod od stopnišča — temveč le skozi čitalnico.

Saj je bila še vkljub temu kazinska dvorana mrzla. — Opustitev naših glasbenih večerov bo zadela v prvi vrsti naše domače umetnike in domačo glasbo.

Zal, moramo zaključiti s ponovno trditvijo. — da se nahajamo v nevarni krizi. Iz nje pa moremo najti izhod le, ako se naši ljudje v polni meri zavedajo pomena in naloga Ljudske univerze in storijo svojo kulturno dolžnost. Upamo, da ne bodo spoznali njenega pomena šele takrat, ko je več ne bo!

Prilagodite k stavbnim zadrugi »Ribniška koč« kot zadrugi član! Delež! 10 Din 100, pristopnina Din 20. Pojasnila daje zadruga »Ribniške koč« r. z. z. o. z. v Mariboru.

Mariborski in dnevni drobiž

Desetletnica osvoboditve Mežiške doline

Dne 4. maja bo deset let, odkar je ta žalostno končala prva zasedba Mežiške in Podjunske doline po jugoslovanskih četah. Poročnik Malgaj je zasedel Mežiško dolino na pobudo rodoljubov s svojo maloštevilno četo Slovencev in drugih Jugoslovancev dne 6. novembra 1918. Na umiku ga je dne 6. maja na Tolstem vrhu pri Guštanju doletela junška smrt. Avstrijske čete pa so drle dalje v Dravsko dolino ter zavzele celo Slovenjgradec. Njih cilj je bilo Celje. Komu ta doba ponižanja še ni v dobrem spominu? Avstrijske čete so mučile zavodne ljudi in ropale po njih domovih. Skoraj vse šole so bile izropane in le malokateremu župnišču so prizanegli. Toda dne 28. maja 1919. je prišla toliko zaželjena odrešitev. Prikorakala je hrabra vojska pod dvoglavnim belim orlom ter zavzela ponovno Mežiško dolino in Koroško tja gor do Celovca. Od tega dne smo na svoji zemlji svoji gospodarji. Prebivalci Mežiške doline se zavedajo važnosti tega dne. Zato so se narodna kulturna društva v Guštanju odločila, da desetletnico osvoboditve proslave posebnostno slavnostno. V to svrhu se je sestavil odbor, kojemu načeljuje g. župnik Josip Rehar. S to slavnostjo hoče odbor pokazati, da Slovenci ob meji bdimo, da smo v obrambi naše svete slovenske zemlje proti zunanemu kakor notranjemu sovražniku edini in vsikdar pripravljeni jo ščititi. Malgajevo in Maistrovo četo hočemo ohraniti vedno v častnem spominu.

K proslavi desetletnice osvobojenja Mežiške doline, ki se bo vršila v nedeljo 9. junija se zbere vsa Mežiška dolina v Guštanju. Ne, naše veselje bi ne bilo popolno, ako se ne bi zbrali tudi vsi naši prijatelji širom Slovenije, vsi oni, ki so nam stali v boju za Koroško ob strani. Brez njih bi bilo naše veselje le polovično! Pri proslavi pričakujemo številno poset iz vse Slovenije. Staro prijatelstvo naj se po 10 letih obnovi.

Ob tej priliki opozarjamo na desetletnico osvoboditve Koroške, ki se je lansko leto vršila na gradu grofa Thurna v Pliberku na Koroškem, toraj tik naše meje. Naša proslava za to velikopotezno akcijo Koroške ne sme zaostati. V kolikor ne bo tako pompozna, bo tembolj pristrana. Dokaže naj to številen obisk.

Slavnostna otvoritev letošnje strelske sezone v Mariboru

Je priredila večeraj I. streljačka družina mariborska. Kmalu po 9. uri so se zbrali zastopniki organizacije streljaških družin ter vojaških in civilnih oblasti na Trgu Svobode ter med zvoki vojaške godbe odkorakali na vojaško strelišče v Radvanju. Tam je predsednik oblastnega odbora streljaških družin, obenem predsednik mestne družine, g. polkovnik Čedomir Stanojlovič v kratkem nagovoru povdaril pomen skromne slavnosti. Strelci pozdravljajo spomlad, novo življenje s streljanjem iz pušk. Opozarjajoč na vzgled Švice, je dokazoval važnost strelskega športa tudi za obrambo domovine in svobode ter vabil zlasti mladino, da vstopi v streljačko družino. Tajnik oblastnega odbora streljaških družin, g. inž. Ružič je izrazil občalovanje, da se otvoritev strelske sezone ni mogla izvršiti že na Jurjevo. Pozdravil je zastopnika vel. župana g. dvornega svetnika Stareta, mestnega župana g. dr. Juvana, oba mariborska srezka poglavarja g. dr. Ipavca in dr. Hacina, zastopnika Nar. Odbrane g. polkovnika v p. Kristana, zastopnika organizacije rezervnih oficirjev g. Perhavca, zastopnika Slov. lovskega društva g. dr. Černiča, zastopnike tiska itd. Navajal je, kako se je v Srbiji pred vojno tekmo kratkih 5 let ustanovilo nad 2000 streljaških družin. Uspehi pri nas doslej še niso zadovoljivi. Koncem je izrekel pozdrav našemu najvišjemu strelcu kralju Aleksandru. Občinstvo, ki se ga je zbralo lepo število, je navdušeno vzklikalo. Streljanje je otvoril s častnim strelom zastopnik vel. župana g. dvorni svetnik Stare, za njim so streljali tudi ostali za-

stopniki oblasti in drugi udeleženci. Krajska solnčnega pomladanskega dneva in divna romantika pod Pohorjem sta dvignili razpoloženje.

Pred občnim zborom moške Ciril-Metodove podružnice

Že celih 20 let se zbirajo v Ciril-Metodovi družbi najodličnejši slovenski narodnjaki, kajti ločitev duhov, ki je nastopila takrat, se ni dala prikriti niti po svetovni vojni niti v najnovejšem času. Zato je dolžnost predvsem tistih, ki so stali nekdanj v prvih vrstah Ciril-Metodove družbe, da se udeležujejo njenega dela tudi sedaj, dolžnost pa je tudi vseh onih, ki odobravajo njeno dolgoletno uspešno delovanje in so vneti za njene cilje, da stopijo sedaj v njen krog. Tudi v Mariboru, kjer je delovalo nekdanj troje podružnic, je treba, da se strnejo vsi njeni prijatelji v obstoječi dve podružnici, da pokažejo svojo ljubezen do naših obmejnih krajev, do šolske družbe in do Ciril-Metodarjev.

Maribor ob severni meji slovenskega življa pa ima tudi prav posebne naloge: Utrditi hoče in mora šolstvo in prosveto v naših obmejnih krajih, pogledati pa mora tudi preko meje. Brez vsake sovražnosti do sosedne republike nam mora biti dovoljeno, da oskrbimo našim slovenskim delavcem in njihovim otrokom, ki žive po avstrijskih industrijskih centrih, vsaj skromno knjižnico, kakor ustanavljajo češke nacionalne organizacije za svoje ljudi celo dodatne šole za češki jezik in češko kulturo. Take in podobne naloge bodo pripadle mariborskim podružnicam, ki pa bosta morali postati nekako središče pokrajinske zveze, ki je predvidena že od vsega začetka v pravih Ciril-Metodove družbe.

Da se zanese smisel za delo in da se da nove moči vsem onim, ki bi radi to delo vršili, je potrebno, da se udeleže današnjega občnega zbora člani v kar največjem številu ter dajo novih pobud in novih nasvetov. Občni zbor se bo vršil danes, dne 29. t. m. ob 6. zvečer v mali dvorani Narodnega doma.

Pokrajinski zbor Jug. Matice

Na povabilo mariborske podružnice se je vršil letošnji pokrajinski zbor Jugoslovanske Matice večeraj v Mariboru. Krasna udeležba delegatov in mariborske inteligence je pač najboljši dokaz, da je med nami še vedno dovolj ljudi, ki se zanimajo za narodno-obrambno delo in znajo ceniti trudapolno delo te naše najvažnejše narodno-obrambne institucije. Zbor so počastili s svojim posetom tudi veliki župan g. dr. Schaubach, mestni komandant brigadni general g. Dimitrije Spasič, mariborski podžupan g. dr. Lipold s soprogo, magistratni direktor g. Koechler, minister v pok. g. dr. Kukovec, bivši narodni poslanec g. dr. Ljudovit Pivko in zastopniki skoro vseh naših nacionalnih in kulturnih institucij, opravili pa so se pomožni škof g. dr. Tomažič, župnik Jakob Soklič iz Sv. Vida pri Ptujju in ga. Ana dr. Šerkova imenom podružnice na Vranskem.

Predsednik g. dr. Janko Pretnar je podal izčrpno in stvarno poročilo o položaju naših manjšin na Koroškem in v Primorju, ki je vse prej kot razveseljav. Toda, dočim je v Korotanu vsaj znosljiv, pa je naš življenj v poprej procvitajočem Primorju postal brezpraven in se trumoma izseluje. Narodno-manišinsko vprašanje stopa sicer vedno bolj v ospredje in se razpravlja o njem tudi že pred mednarodnimi forumi, vendar ni pričakovati, da bi bilo v doglednem času rešeno ugodno za narodne manjšine. Naša dolžnost pa je, da zato čim bolj razširimo svojo propagando in zainteresiramo zlasti inozemstvo o tragični usodi naših narodnih manjšin onstran naših mej. Ogronne so žrtve Jug. Matice že sedaj, čakajo pa jo še težje. Le, če bo javnost brez razlike Jug. Matico podpirala v zadostni meri, bo mogla izvrševati, težko delo, ki jo še čaka. In ravno sedaj je najprimernejši čas, da se strnejo vsi okrog in da izgine dosedanja malodušnost napram narodno-obrambni delu.

Po poročilih tajnika in blagajnika se je vršilo popoldne zborovanje delegatov in je bil izvoljen zopet dosedanji odbor s predsednikom g. dr. Jankom Pretnarjem na čelu. S pokrajinskega zbora je bila odposlana tudi udanostna brzojavka kralju Aleksandru in pokrovitelju Jug. Matice, kraljeviču Tomislavu, predsedniku centralne uprave, generalu Rankoviču pa brzojavni pozdrav.

Na pogreb vojvode Stepanovića v Čačku se odpelje z današnjim popoldanskim brzovlakom kot delegat oblastnega odbora Narodne odbrane za mariborsko oblast njen glavni tajnik g. Anton Skala. Položil bo tudi venec na krsto.

Družabni večer mariborskih trg. akademikov.

V četrtek, dne 2. maja prispe v Maribor s svojimi profesorji skupina 50 slušateljev (ic) beograjske trgovske akademije. Dijaki mariborske trgovske akademije jim priredijo istega dne v veliki dvorani Narodnega doma družabni večer. Začetek ob 21. uri. Na ta večer so vabljene vsi naši pridobitniki in prijatelji trgovskega naraščaja. Dijakom mariborskih zavodov je vstop dovoljen le proti vabilu.

Himen.

Poročil se je 25. aprila v frančiškanski cerkvi v Mariboru g. Miško Penko, prometni uradnik v Blanci ob Savi, z gđno. Elo Čonč, učiteljico v St. Jurju v Slov. goricah. Bilo srečno!

Kako bo z vinsko letino?

Z dežele nam pišejo: Vinogradniki so raznega naziranja glede poškodovanja gorice po hudem mrazu preteklega zime. Nekteri pretiravajo, drugi podcenjujejo. Bog daj, da bi obveljala srednja zlata pot. Gotovo pa je na raznih legah in pri raznih trsnih vrstah različno. Tudi so bile gorice po večini odete z debelo sneženo odejo in to je mnogo rešilo. Upamo, da imajo prav optimisti in bo tudi letos črček veselo prepeval, če tudi bolj »piano« ali celo »pianissimo«.

Iz Melja

nam javljajo: Spomenico Meljčanov radi izpeljave Meljske ceste čez sedanje Vlahovićevo posestvo v smeri proti frančiškani, ki smo jo priobčili v soboto, je podpisalo preko 30 najveljavnejših in največjih meljskih tvrdk (zvečne industrijev in veletrgovcev). V spomenici, kakor je bila predložena gospodu velikemu županu, je bil tudi stavek, ki je v objavljenem besedilu izpuščen, namreč ta, da bi prišla razširjena pot čez Vlahovićevo prostor v prilog tudi cesti čez bodoči novi most čez Dravo s pobreške strani na mestno, ker bi ta most ne mogel nikamor drugam priti, ko v Melje, kjer se tako promet v doglednem času pomnoži ne glede na že itak vedno živahnije življenje v Melju samem, tudi še po 2 novih okrajnih cestah: šentlenarški in ptujski.

Podzemeljske plinske cevi pokajo.

Na več krajih, kakor Ob bregu in v Plinarniški ulici udarja iz zemlje naravnost udušljiv duh po gorilnem plinu, kar se opaža zlasti ob večernih urah. Že na mnogih krajih so kopali ter iskali defektne plinovodne cevi, kar pa se dosej ni posrečilo, in se na prosto uhajajoči plin še vedno čuti. Mnogo preperelih plinskih cevi so že izkopali in namestili z novimi.

Razveseljiv napredek naše industrije

Na razvalinah pred leti pogorele in skoro docela uničene tvornice žarnic »Volta« na Koroški cesti bodo postavili novo moderno tvornico, ki bo služila isti svrhi. Kakor doznavamo, se je angažiral za novo podjetje predvsem češki kapital. Čim bodo te dni neke formalnosti izvršene, se bo začelo s preureditvijo prostora in v najkrajšem času tudi z obratom. Za Maribor bo to vsekakor velika pridobitev.

Materinski dan Podmladka Rdečega križa.

PRK ima v sredo, dne 1. maja, svoj Materinski dan. V ta namen priredi ob 20. (8. zvečer) akademijo s sodelovanjem mariborskih šol. Na dnevnem redu je petje, deklamacije, recitacije. Slavnostni govor ima g. dr. Jeraj. Občinstvo se vabi, da pošeti prireditve v čim večjem številu. Vstopnine ni, pač pa se sprejmejo prostovoljni prispevki v prid počitniški koloniji na morju.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 29. aprila. Zaprt.

Torek, 30. aprila ob 20. uri »Poljska krič« ab. A. Kuponi, Gostovanje g. Neraliča. Ptujsko gledališče. Petek, 3. maja ob 20. uri »Grof Luksenburški«. Gostovanje Mariborčanov.

Gostovanje g. Neraliča v marib. gledališču. Po skoro enoletnem prestanku bo zopet nastopil priljubljeni pevec gosp. Fran Neralič. Ker letos ni opere, si je izbral melodijozno Nedbalovo opereto »Poljska krič«, v kateri bo zapel vlogo Bola, kjer bo prišel njegov krasni glas izvrstno do veljave. Prvo njegovo gostovanje bo že v torek, 30. aprila.

»Proces Mary Dugan«. Že v soboto smo poročali, da je za dramo »Proces Mary Dugan« potrebno veliko občinstva, ki na odru zasleduje potek protne obravnave. Vsi, ki imajo veselje do gledališča, in so pripravljeni sodelovati, naj pridejo danes v ponedeljek, 29. aprila ob 8. zvečer v gledališče na vajo.

Ob meji ustreljena komunisti

V soboto zvečer je našel organ finančne kontrole v občini Veliki Boč pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu na meji trupel dveh neznanih mrličev. O tem obveščena politična oblast je za večeraj določila komisijo na licu mesta. V komisiji so bili sreski poglavar dr. Ipavc, orožniški major Radojčić ter zdravnik dr. Jurečko in dr. Podlesnik, ki sta izvršila obdukcijo. Ugotovilo se je, da sta ustreljenca znana komunistična agitatorja iz Hrvatske, Gjuro Djaković iz Slav. Broda, svoj čas komunistični poslanec, ter Nikola Hecimović, zasebni uradnik iz Zagreba. Ugotovilo se je dalje, da je bila na avstrijski strani mlaka krvi in da sta bila oba aretiranca v Zagrebu kot sumljiva komunistične in protidržavne propagande. Ker sta tam priznala, da sta spravljala komunistično literaturo čez mejo in sta tudi izjavila pripravljeno pokazati obmejno točko, kjer sta to delala, sta ju dva zagrebška orožnika minoli četrtek peljala na lice mesta. Tam jih je zalotila noč, kar sta oba komunisti, dasi sta bila vklenjena, uporabila za beg proti avstrijski meji. Ker na ponovne klice orožnikov nista obstala, sta orožnika za njima streljala v noč in očitno tudi zadela. Danes bosta oba ustreljenca pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu pokopana. Njunj sorodniki so potom političnih oblasti obveščeni.

V zvezi s tem je bil aretiran tudi neki Ledinek, kočar blizu meje, ki je priznal, da je komunistične tihotapce vodil čez mejo po skrivnih potih in je tudi izdal prostor, kjer so bile zakopane vtihotapljene brošure. Res se je teh brošur našla znatna zaloga ter je zanimivo, da so bolgarskega izvora, kar da sklepati na zveze obeh ustreljenec s Paveličevo akcijo. Ledineka je politična oblast ob sodila na 6 mesecev zapora, obtožen be pa tudi po zakonu o zaščiti države.

Utopijanka v Kostrivniškem potoku.

Minuli petek je padla v Kostrivniški potok 56 letna Antonija Bukšek iz Kostrivnice pri Šmarju in utonila. Sosedje so jo našli štiri ure po usodnem padcu mrtvo. Antonija je bila božjastna in jo je najbrž obšla slabost tik ob potoku, vsled česar si tudi ni mogla pomagati in je tako postala žrtev nesrečnega naključja.

Kitare se mu, je zahotelo.

Znano je, da je uzmovičem vsaka stvar dobrodošla, samo da jo spravijo v denar. France J. 33 letni delavec, je toliko časa zahajal v neko meljsko gostilno, da se mu je posrečilo priti do lepe, nove kitare, ki ga je posebno hodla v oči. Lepega dneva si jo je prilastil. Gospodar je napravil ovadbo, ker je slučajno zvedel, da je J. »shranil« 1.000 Din vredno kitaro pri neki stranki v Melju. In res so jo tamkaj našli, zaplenili ter vrnili lastniku. Muzikalični uzmovič pa bo imel priliko »svirati« na sodnji.

V Mariboru aretiran defraudant.

V soboto je mariborska policija aretirala Antona Stopla, ki ga je zasledovalo belovarsko redarstvo radi zločina poneverbe. Aretiranec je bil uslužben v občinskem uradu v Djurdjevcu, kjer je tekom službovanja poneveril okrog 120.000 Din. Pri zaslišanju je poneverbo priznal. Policija ga je izročila sodišču.

Več stvarnosti pred stopanjem v zakon

STVARNOST JE GESLO SODOBNOSTI. — GABRIELE REUTER O ZAKONU.

Stvarnost je bistvo sodobnosti. Radi tega je treba družbo navajati k resnosti in smiselnosti ter jo odvajati od zavedev, ki so na kvar celo povprečni vsakdanjosti. Zlasti velja to pravilo za one, ki se nahajajo tik pred odločitvijo glede vstopa v zakon.

Nikdar si nista dve bitji tako blizu, kakor v dneh, ko se pripravljata za zakonsko zvezo, v dneh, ko izginejo med njima vse skrivnosti in tajnosti. Okrog njih se stvori v takih dneh krog ljudi, prijateljev ali sorodnikov, ki skušajo z obrabljenimi frazami in zamotanimi pripovedkami zavarovati bodoča zakonca pred pogledi v trpko stvarnost. V gosti megli nejasnih želja, prastarih zaprašenih idealov, umetno stopnjevanih izbruhov čustev, se približujeta fant in dekle drug drugemu. V omotici se približujeta zaželjenemu cilju, ki ju pahne mesto v pričakovani raj, v bedo vsakdanjosti.

Bodimo poštene, pravi v življenjskem boju osivela 70letna Gabriele Reuter, med milijoni jih je le malo sposobnih za vztrajno strastno življenje. Strast polni le strani romanov, ne pa življenja. V večini slučajev stopnjuje hrepenenje nemirno željo, ki je dosegljiva šele v zakonu, do prave ljubezni.

Zaljubljenec je mogoče svetovati samo eno: Poizkusite vsaj enkrat opazovati svojega izvoljenca ali izvoljenko brez lastnega hotenja in poželjnja, kakor bi se pripravljali, da svetujete ali odsvetujete svojemu prijatelju ali znanцу odločitev v tako važni zadevi, kakor je zakon.

Za slehernega mladeniča, ki je prestal že več ljubezenskih poizkusov, nastopi čas, ko si zaželi zaupanja vredno spremljevalko, prijeten dom ali tudi otroke. Ko pa postanejo mladeniči zreli za zakon, se zgodi tudi najboljše, da jih poroči spretna energična ženska, s katero jih ne veže niti najnežnejša notranja vez. Enako

je tudi z dekleti, ki se boje poklicnega dela, ali ki se bližajo osemindvajsetemu letu.

O denarnih vprašanjih in eksistenčnih možnostih sta si običajno ženin in nevesta neiskrena in razumljivo je, da sledijo že v prvih dneh zakona nepričakovana razočaranja. Ni bila slaba stara navada, da so se za gmotno stran svojih otrok zanimali starši. Sploli je individualno odločevanje v zadevah zakonov danes prepuščeno popolnoma mladini, kar pa ni niti modro niti stvarno koristno. Nepojmljivo je, da se je tako stanje lahko uveljavilo v času, ko je prirodnoznanstvo dokazalo, da smo vsi brezmejno: telesno, duševno in duhovno vezani na svoje rodbine. Vsak, kdor namerava v zakon, bi moral zahtevati, da ga izvoljenka ali izvoljenec vpelje v svojo rodbino, kjer ima dovolj prilike, da se seznanji z vsemi podrobnostmi o načinu življenja in običevanja. Modernemu človeku je vsekakor potrebno, da pred zakonom potrpi in preživi vsaj kratko preizkusno dobo. Obema se mora nuditi prilika, da se opazujeta v vseh mogočih situacijah. Treba je spoznati slabosti in napake, pa tudi dobre lastnosti, ki se jim človek kaj lahko privadi, dočim lahko postanejo napake s časoma neznosne. Nasprotja temperamenta so v zakonu prav privlačna, nasprotja značajev in pravnostnih naziranj pa so lahko usodna.

Zakon je najmanj do polovice zadeva telesa. Stvarna ženska in tudi moški si morata biti v tem na jasnen. Naj ne bodo torej denarne zadeve ali izgledi na karijero vodilna misel pri vstopanju v zakon. Vse mora biti stvarno premišljeno in pretehtano, kajti sodobni človek se ne more zanesljivo opreti na svoj instinkt. Treba je bistre mirne prevdarnosti. Reforma zakona pa mora pričeti na vsak način, predno prične zakon sam.

Dogodovščina na plesišču

Londonka pisateljica gospa Watson si je naredila nalogo, da mora večino dogodovščin, ki jih bo pripovedovala svojim bralcem, doživeti sama, da bodo tako bolj privlačne. Nagovorila je svojega moža, naj jo odvede na prireditve v dvomljivem okraju Pariza. Njen soprog, dobro rejen gospod, ji je ugodil. Zašla sta v neko plesišče, kjer je mlada gospa, ki je poleg svojega soproga izgledala kakor orhideja poleg krompirja, sedela v bližini sumljivih tipov. Možu, ki je bil popolnoma neinteresiran, pa je ljubka soproga šepetala: »Glej onega tam. Gotovo je kak zločinec s svojo izvoljenko.« — »Da, draga.« — »In oni tam. Opazuj njegove degenerirane poteze.« — »Da, draga.« — V tem pa je pristopil neznanec, divje zunanosti in zaprosil pisateljico za ples. Ni mu odrekla. Med plesom jo je vprašal:

»Mar je oni tam tvoj mož? Te pretepa?«

»To ne.«

»Pustiva ga. Ti mi dopadeš. Zunaj te čakam pet minut.«

Biti v družbi zločinca nekaj ur, to mora biti zanimivo. In pustolovec je mlado damo odpeljal. Ne da bi se zavedala, kaj se je med tem zgodilo, se je znašla v nekem stanovanju. Tema je vladala povsod. Trepetaje je čakala prihodnjih trenutkov, nato pa so se odprla vrata razkošno razsvetljenih in opremljenih soban. Med vrati pa je stal mesto strašnega zločinca eleganten mladenič, ki se je presenečeni dami predstavil:

»Baron Paul de l'Estignac. Zelo me veseli, da vas morem pozdraviti, milostljiva.«

Predno je mogla spregovoriti, je nadaljeval: »Ti mala angleška kokota, mar se ne čudiš, da si doživela tak roman v pariški družbi.«

V tem pa se je tudi njej sprožil jezik: »Vi blazirani norec, — pokvarili ste mi ves večer, od katerega sem se toliko nadejala...«

Skrbi holandskega škofa

Holandski škof iz S' Hertogenboscha je izdal cerkveno naredbo, ki bi naj regulirala modo ne samo učiteljic, temveč predpisala tudi obleke učencem in učenecem, ki še niso dosegli 10 let.

Stariši so, pravi prečastiti škof, svojo katoliško deco pošiljali v šole in zlasti v otroške vrtece v oblekah, ki bi naj v majhnih revčih zatrlje čut sramu, ali pa vzbudile kvarno čutno radovednost. Radi tega zahtevamo najstrožje, da imajo nositi na katoliških šolah vse učiteljice in učenke dolge neprozorne nogavice in obleke, ki segajo preko kolen, imajo zakrit vrat in pokrivajo roke vsaj do komolcev. Tudi malčki morajo prihajati v šolo v dolgih nogavicah in hlačkah, ki segajo vsaj do kolen. — Gospod škof pač menda nimajo drugih skrbi.

Najnovejša damska frizura

Te dni se je vršil na Dunaju kongres frizerskih umetnikov, katerega se je udeležilo okrog dvesto delegatov z vseh kontinentov. Najvažnejši zaključek večdnevne konferenc je brez dvoma sklep glede nove frizure. Bubi frizura bo reformirana takole: britje vratu preneha popolnoma, lasje pa bodo nekoliko daljši in se bodo kodrali tam, kjer so bili doslej že pristriženi. Divja, papuanska frizura ni dopustna, lasje pa vendar ne smejo biti prilepljeni h glavi, temveč morajo ležerno padati na tla. Nova frizura se bo imenovala »flapper« frizura (ki visi čez ušesa). Frizerski umetniki so po zaključnem kongresu priredili tudi tekmovanje v urejevanju nove frizure, ki je bilo pravcata manifestacija za novo moderno frizuro, ki jo bo moral priznati ves svet.

Ženski oddelki na ruskih manevrih.

Na letošnjih poletnih velikih ruskih manevrih bodo prvič sodelovali tudi ženski vojaški oddelki, ki so izvežbani za pomožno službo. Sodelovali bodo na manevrih kot regularni vojniki.

ISSK Maribor — finalist za prvenstvo Slovenije

ISSK Maribor — SK Celje 4:3 (3:3)

V zaključni semifinlni tekmi je prvak »Maribora« predvedel skrajno slabo in nezanimivo igro, ki je največ trpela radi neresnosti posameznikov, ki so podcenjevali protivnika. Moštvo je sicer nastopilo z dvema rezervama, vendar je igralo tako medlo in nekoristno, da je včerajšnja tekmo smatrali za najslabši nastop zadnjih let. O premišljeni igri ni bilo niti sence, radi česar je skupnost mnogo trpela. Najslabši del moštva je bil napad, sicer pa je bil Maribor slab v vseh delih. Branilci so se udajali driblingu, halfi niso držali zveze med obrambo in napadom, napad pa je pozabil, da je njega dolžnost streljanje in zopet streljanje.

Celjanji so bili kakor ob prvem srečanju izredno požrtvovalni in so spričo slabosti »Maribora« v prvem polčasu celo vodili, tako da je domačine stalo mnogo truda, da so izsilili remis in v drugem polčasu odločilni goal.

G. Mohorko ni sodil najboljšje.

ISSK MARIBOR : SK PTUJ 20:4 (8:0).

Prvi hazenski nastop družine prvaka države je sicer končal z uspehom kakor se je pričakovalo, vendar igra ni bila na višku, zlasti ne v prvem polčasu. Obramba je bila zelo nesigurna, napad pa se je znašel šele v drugem polčasu. Igra nikakor ni bila na višku, ker je manjkala skupna igra med napadom in obrambo, vendar je bil napad v vsakem oziru boljši del družine, ni pa dosegel običajne forme. Od časa do časa je bila igra tudi preostra, kar je pač pripisati neokretnosti ptujske družine in preveliki gorečnosti njenih igralcev, ki so se neumorno borile, tako v napadu, kakor v obrambi. Zlasti velja to za obe krilki in za desno krilo, ki je doseglo štiri gole z največjo brezobzirnostjo. Sicer pa je družina Ptuj, ki je nastopila le s šestimi igralci, ugajala v odločnosti in požrtvovalnosti, toda visokemu porazu se spričo znanja »Maribora« ni mogla izogniti.

Prireditve je nekoliko motila nediscipliniranost igralcev, ki so bile preglasne, kar velja v prvi vrsti za »Maribor«, ki bi moral biti v igri, kakor tudi v sportnem običevanju vzor in vzgled.

Sodil je g. Peterka objektivno.

Recepti za romanopisce

Maurice Dekobra, moderni francoski romanopisec, je v berlinskih časopisih objavil zanimive odlomke pod naslovom »Recepti za romanopisce«.

Uvodoma pravi Dekobra, da bo obravnaval zanimivo poglavje o skrivnosti svojega literarnega ustvarjanja, kar se mu zdi zelo drzno, češ, kateri pek bi si upal izdati recepte svojega peciva, brez nevarnosti, da ne izgubi svojih odjemalcev. Ravnotako se tudi romanopisec izpostavlja nevarnosti, da bo izgubil čitatelje, ako jim bo v zabavo izdal recepte svoje literarne kuhinje. Pisatelj nima pravice analizirati svojih del.

O mojem poklicu.

Kakor hitro se pojavi mladenič na pragu življenja, premišlja, kateri poklic bi si naj izbral, kajti nudi se mu toliko možnosti, da je v resnici v zadregi. Lahko bi pač postal bankir, sportnik, politik, mestni fičfirč ali poklicni pesalec. Ako pa ga privlači literatura, lahko postane sčasoma esejist, kritik, dramatik ali pa pravi »duh«, t. j. pisatelj, ki skrivoma dela za kakega znanega in uglednega literata. Jaz sam sem se odločil za romanopisca, oklevaj pa sem med mornarico, muziko in futurizmom.

Temna točka romana.

»Romantična literatura« so dela, v katerih se ideja razvija na umeten način, ali simbolizacija idej z izmišljenimi junaki. Heroji in ljudje skicirani v življenju. Naloga umetnosti pa je, da njih sliko izpopolni in jo napravi razumljivo, »človeško«.

Znan pisatelj je dejal, da je največji

MEDKLUBSKO PRVENSTVO V TENISU.

Včeraj sta »Maribor« in »Rapid« odigrala medklubske teniške turnir. Rezultati so naslednji: g. Leyrer (R) : g. Gasparin (M) 6-2, 6-1; g. Hitzel (R) : g. Bergant (M) 6-1, 6-3; g. dr. Blanke (R) : g. Mastek (M) 6-1, 8-6; g. inž. Kiepach (R) : g. Roglič (M) 6-3, 6-1; g. Leyrer g. Hitzel (R) : g. Gasparin g. Bergant (M) 7-5, 4-6, 6-2; g. dr. Blanke g. Felber (R) : g. Roglič g. Babič (M) 6-2, 6-2; gđč. Hitzel (R) : gđč. Stergar (M) 6-2, 6-0 1:0 odst.; ga dr. Ravnikova (M) : ga Felber (R) 3-6, 6-0, 6-3; ga dr. Ravnikova gđč. Stergar (M) : ga Felber gđč. Hitzel 6-1, 6-1.

ASK PRIMORJE PRVAK LJUBLJANE

Primorje : Ilirija 4:1 2:0.

Z največjim interesom pričakovano finalno srečanje za prvenstvo Ljubljane med Ilirijo in Primorjem, je končalo z visoko zmago »Primorja«, ki je na vsej črti predvedlo boljše, preciznejšo in odločnejšo igro. Zmago si je zagotovilo Primorje že v prvem polčasu z rezultatom 2:0, v drugem pa je doseglo še nadaljnja dva gola, dočim se je Ilirija morala zadovoljiti le s častnim goalom, ki ga je dosegel Doberlet. Tekma je potekla v najdostojnejših mejah, kar je v prvi vrsti zasluga izbornega dunajskega sodnika Miesza. Derby je prisostvovalo rekordno število občinstva.

Železničar : Svoboda 9:0 (3:0).

Včeraj sta na igrišču ISSK Maribora odigrala poslednjo prvenstveno tekmo »Železničar« in »Svoboda«. Železničarji so zmagali zaslužen v tako odličnem razmerju, čeprav je bila Svoboda trdnasprotnik. Sodil je g. Frankl prav dobro.

ISSK Maribor — nogometna sekcija.

Radi postavljanja bariere se začnejo treningi v torek in četrtek šele ob 17. Vsi igralci prvega moštva in rezerve morajo biti točno ob navedenem času na igrišču. — Načelnik.

Ostale nogometne tekme.

Zagreb: Concordia - Gradjanski 3:2 (0:1), Hašk - Croatia 4:0 (2:0), Železničarji - Viktorija 3:1 (1:1), Sparta - Derby 0:0.

Turin: Nemčija - Italija 2:1 (1:1), 50.000 gledalcev.

zločin pesnika v tem, ako ponareja, t. j. ako se trudi prilagoditi se določenim predpisom ali pravilom. Neki ugledni angleški pisatelj pa je dejal, da smatra za roman vsako delo v prozi, ki je pisano najmanj s 50.000 besedami. Jaz pa bi definiral roman takole: Romani so vse one pripovedke v prozi, ki čitatelja ne uspravajo do štiridesete strani. Štirideseta stran je temna očka za vsakega romanopisca. Ako je čitatelj že poprej zaspal, bi bil pisec storil bolje, ko bi se bil mesto romana lotil prodajanja preprog ali pa se ponudil za hotelskega portirja.

Nekateri moderni ameriški pisatelji so poizkusili izogniti se sporni tvarini in izločiti iz svojih del sleherni napetost. Ostali pa so nečitani ali vsaj neprečitani. Vsak pač rad čita krepke dogodovščine. Tako je bilo tudi v starih časih, ko so kaldejski pastirji pripovedovali pravljice in ko so po ulicah Bagdada poklicni pripovedovalci razlagali pravljice iz 1001 noči. Od takrat smo mi vsi podobni sultanu, ki ga je kratkočasila Šeherezada. Vsi si želimo Šeherezado, kateri smo pripravljene odpustiti vse, dokler nas ne dolgočasi.

Zobozdravnik.

Janez: »Ali mi morete povedati, kje najdem v bližini kakega zobozdravnika?«

Tone: »Prosim! Krenite samo okoli vogla v drugo ulico na desno, boste že slišali!«

Priklenjena cerkev.

V Gimoyu, norveški vasi, ki je močno izpostavljena viharjem, so zgradili novo cerkev. Da preprečijo, da bi vihar odnesel cerkev, so jo priklenili z močnimi verigami na skale.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 66

»Gospodar«, je vprašal spoštljivo, »kam naj položim tega gospoda?«
 »Položi ga v njegovo gondolo«, je odgovoril Aretino, ki se mu je bila vrnila vsa zavest, »in pazi pred vsem, da mu ne storiš nič žalega.«
 Začul se je krohot in odobravalno ploskanje. Orjaški sluga je odnesel Grimanija, ki je blaznel od gneva in sramu. Tačas pa se je Aretino obrnil k Imperiji, rekoč:
 »Prav sem imel, da sem navadil svoje sluge gotovih opravkov, ki bi mi kratili moj dragoceni čas. Tako n. pr., milostljiva, če bi bil moral sam pospremiti gospoda Grimanija, bi bile tiste minute ukradene občudovanju vaše lepote... Nikdar si ne bi odpustil tega greha.«
 Aretino je norel od veselja. Ta dogodek ga je obdajal z vncem moči in hladnokrvnosti, in mnogo navzočih je bilo zadobilo prepričanje, da je v resnici duhovit človek.
 Med tem pa se je vršila veselica dalje. Dvojice so se objemale v počasnih, zaljubljenih plesih.
 Aretino je nadaljeval svoj razgovor z Imperijo.
 »In kdo vas je privabil v Benetke?« je vprašala ona.
 »Najprej želja, videti vas, milostljiva, in potem pismo, ki mi ga je pisal moj prijatelj Bembo.« Imperija se je zdrznila.
 »Ah«, je rekla, »vi torej poznate našega novega kardinala?«
 »Saj sem mu ravno jaz prinesel njegovo imenovanje. Toda vi sami, ali ga tudi poznate?«
 »Izmed mojih prijateljev je«, je rekla Imperija z nekakim sovraštvom in skoraj da tudi z grozo.
 In kakor da bi bila misel, ki je v tem hipu pre-

šinila njeno glavo, privedla drugo za seboj, je namignila enemu izmed svojih lakajev, ki je šel pravkar mimo nje.
 »Pokličite mi Marijo«, je dejala. Nato je povzela:
 »Vaš namen je torej, da se nastanite v Benetkah. Pravijo, da ste najeli veliko palačo in jo krasno opremili.«
 »Krasota, ki ne bo nikdar enaka krasoti vaše domovanja, dasi mi je pomagal Ticijan sam. Res je, da se hočem naseliti v Benetkah, in upam, da za dolgo. Benetke mi ugajajo v svoji posebnosti; bežeče črte njihovih kanalov se mi zde kakor sanje...«
 »In vrhu tega je človek tu na varnem«, je dejala Imperija nenadoma. Benetke so nekaka trdnjava, od koder lahko nekaznovani izzivate najmočnejšega sovražnika...«
 »Vi ste mojsterska bralka človeških misli«, je dejal Aretino tiho. »In če hočete, bova midva zavlada nad Benetkami... in bova nepremagljiva v svojem kraljestvu.«
 »Sprejemam zavezništvo!« je rekla Imperija, smeje se. »Toda povejte mi, kdo je ta človek, ki je hodil ob vaši strani, ko ste vstopili?«
 »Menda menite mojega tajnika Pavla?«
 »Ah, vaš tajnik je«, je rekla Imperija zamišljeno.
 V tem trenutku pa je obstala pred njo priletna ženska in dejala:
 »Klicali ste me, milostljiva.«
 »Da, Marija... Kaj dela Bianka?... Ob takih veseljih večerih jo je treba posebno nadzorovati... Upam, da šum godbe ne sega do nje?«
 »Ne, milostljiva. In gospodična Bianka spi kakor angel, dasi se je v začetku nočnejšega večera zdelo, da ji ni nič kaj dobro...«
 »Da ji ni dobro!« je vzkliknila Imperija in prebledela. »In vi mi tega niste povedali...«
 »Nisem si upala, milostljiva... zaradi veselice...«

»Kaj me briga veselica, neumnica stara! Bianka gotovo še zdaj trpi; povejte vendar, kaj ji je...«
 »Milostljiva«, je zajecjala starka, »res je, da je gospodični nekam hudo... toda to ni nič...«
 »Oprostite«, je dejal Imperiji Aretino, »ako naj verjamem, kar sem slišala, vam je zdravje te gospodične dragoceno...«
 »Bolj, kakor lastno življenje!...«
 »Torej vas priklepa na njo kaka tesna vez?«
 »Moja hči je«, je dejala Imperija z naivnim ponosom, ki bi bil vsakomur odtehtal mnogo kurtizanih grehov.
 »Ah... torej ste nekoč ljubili!« je rekel Aretino, »ker še zdaj ljubite tega otroka.«
 Imperija je skomizgnila.
 »Ljubila sem samo enkrat v vsem svojem življenju, in še to mi je nakopalo vse muke pekla. Ta otrok nima nobenega opravka s tisto ljubeznijo. Ljubim ga zaradi njega samega...«
 »Bodisi kakorkoli, gotovo vam ne bi bilo nevsučno, imeti pri roki dobrega zdravnika?«
 »Ako je Bianka bolna, rada plačam zdravnika s polnimi prgišči zlata.«
 »Ponujam vam ga«, je dejal Aretino, »in takega, ki mu ne bo treba plačevati, zato, ker je v moji službi... To je tisti tajnik, ki sva pravkar govorila o njem.«
 Imperija se je zopet zdrznila.
 »Naj bo!« je dejala. »Pojdite z menoj.«
 Šla je po dvorani, smehlja se s tistim stereotipnim smehljamem, ki ji ga je dajala že njena obrt. Kurtizane so neprestano, kakor na gledališkem odru. In če jim njih uloga veleva, smehljati se, se morajo smehljati, pa makar s smrtjo v duši. V Aretinovem spremstvu je dospela v majhno, oddaljeno sobico, kamor se je jedva še slišal šum veselice.
 »Počakajte me«, je dejala. »Če je Bianki hudo, vas pridem poklicat...«
 »Ta čas pa poiščem svojega tajnika.«

Lepo zračno in solčno sobo

oddam dvema gospodoma ali gospodničnima. Naslov povz. uprava »Večernika«. 985

Mlad pes

najčistejše jazbečje pasme na prodaj. Gregorčičeva 4 II. levo. 980

Velike prostore

v Gosposki ulici I. nadst., primerne za pisarno, krojaško obrt, modistinjo ali druge male obrti, oddam takoj. Vicel, Glavni trg 5. 975

Izučene rudarje

Išče premogovnik na Hrvatskem. Pisnene ponudbe pod »Kopač št. 1123« na Interreklam d. d. Zagreb, Moravska 28. 973

Stanovanje

solčno, dvosobno s pritliklinami, sadnim in zelenjadnim vrtom zamenja Jemec v Ipavčevi 40 s stanovanjem v sredini mesta. 972

Kolesarji pozor!

April gre proti koncu, obeta se nam lepo majsko in poletno vreme. Vsak kolesar naj pogleda svoje kolo, če je v redu in ako ni, je sedaj ravno primeren čas, da ga odda strokovnjaku v popravilo. Da je mehanična delavnica Justina Gustinčiča v Mariboru, Tattenbachova ul. 14, nasproti Narodnega doma najcenejša je to obče znano. Zato pa pohitite v Tattenbachovo ul. 14, kjer se vam bo vaše kolo temeljito in po ceni popravilo. Zadostuje dopisnica, da pridemo po vaše kolo na dom. 967

Sobo- in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2281

PRINCESKO

ZVEZDANKO

Važno za bolane na nogah!

Vsako obolenje zahteva individualno zdravljenje. Tudi trpljenja na nogah se prištevajo boleznim, ki se pa navadno zanemarjajo, kar je v poznejših letih navadno povod za razne komplikacije. Vzrok tega zanemarjanja je iskati pač v tem, ker niso imeli pravih zdravilnih pripomočkov za različne bolezni na nogah. Odkar je tudi v našem kraju zastopan Dr. Scholl-ov sistem negovanja nog je temu nedostatku odpomagano. Ta na znanstvenih temeljih sestavljen sistem ima za vsako bolezen posebne pripomočke, kateri se zopet vravnajo po nogi.

VZALOZI CEVLJEV HUMANIK MARIBOR GOSPOSKA ULICA 31. 17

Vam je dne 29. in 30. aprila 1929 v brezplačno posvetovanje na razpolago zdravniško izobražen specialista za nogo. Ne zamudite prilike posvetovanja z njim, da si ne nabavite poljuben takozvani vložek za ploščnato nogo, ki bolazan le pospešuje.

Električne inštalacije,

popravila, svetilke, likalnike, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. 117

Vse potrebščine za dom,

kakor posteljno in ostalo perilo, senčnike, čajne pupe, blazine za divane, gobeline, zavese, pregrinjala, ročne torbice itd., vse krasno izdelano in poceni dobite samo pri L. Küttner, Maribor, Vojašniški trg 3. 52

Kupim enodružinsko hišo

ali del hiše s 3-4 sobami in pritliklinami v mestu ali predmestju, oz. vzajem v najem slučno stanovanje in plačam najemnino za prvo polletje vnaprej. Naslov v upravi lista. 968

Fotografiram vsa

domači, industrijski in sportni posnetki. Nove prenosljive svetilne naprave. Najmodernejši aparati. Fotografije zopet odprt. Cene solidne. Fotomayer, Gosposka 39. 463

Spomnite se CMD!

Pohišstvo

preproge, linolej, zavese, odeje, ogrinjala, namizni prti, pohišveno blago, vložki, žimnice, otomane, perje, puh, kakor tudi vsa posteljina po čudovito nizkih cenah pri

KAROL PREIS Maribor

Gosposka ulica 20.

Ceniki zastoj Ceniki zastoj

Iščem šole prosto deklico

(siroto), katera se da izobraziti za pisarniško in liščno delo na deželi. Pisnene ponudbe pod »Boljša družina brez otrok« na upravo. 983

Dajte avtomobile,

motorje in kolesa strokovnjaku v popravilo. Vozili bodete potem sigurno in brez defektov. Popravila se izvršujejo točno in po brezkonkurenčnih cenah. Brata Komel, mehanična delavnica, Aleksandrova c. 169. 848

Vrtnice,

visoke in nizke ter plezalke, ciprese, ribizel, špargelnove sadike, cepljene breskve, razne zelenjadne sadike ter kompostno zemljo za presajanje cvetlic dobite vedno v vrtnarji Ivan Lemec, Razlagova 11. 679

Hitro,

poceni in dobro popravila ševlje vseh vrst samo Brzopoprata, Maribor, Tattenbachova 14. 778

Pristno dalmatinsko vino

čez ulico, liter à Din 8, dobite v Daffovi ulici 7, dvorišče, kino »Union«. 915

Kralj Debeluh in sinko Debelinko

LEPA PRAVLJICA ZA MLADINO, KI JO DOBITE

V UPRAVI „VEČERNIKA“ MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13